

Fejlődjünk együtt!

Javaslat Szentgotthárd külkapcsolatainak fejlesztésére

Kovács Anna Ágnes

2021.12.31.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. Testvérvárosok és baráti települések jelentősége	4
3. Szentgotthárd jelenlegi külkapcsolatai	6
4. Külkapcsolati súlypontok	9
5. A kapcsolatok jövője	13
6. Javaslat fiatalok bevonására a partnerkapcsolatok erősítésében.....	14
7. Összegzés	16
Irodalomjegyzék.....	17

1. Bevezetés

Dolgozatomban Szentgotthárd város kiterjedt külkapcsolati hálóját elemzem, elsősorban a kapcsolattartókkal való interjúkon keresztül. A kapcsolatok helyi jelentőségének és súlypontjainak megállapítása után javaslatot teszek ezek további mélyítésére. Elsősorban a személyes, informális együttműködés kiterjesztése kulcsfontosságú, amiben a fiataloknak kitüntetett szerep juthat. Így javaslom a tanulmányi utak és csereprogramok megvalósítását, középiskolák nemzetközi partnerkapcsolatának kialakítása által.

2. Testvérvárosok és baráti települések jelentősége

A nemzetközi kapcsolati rendszer szerves részét képezik a testvérvárosi kapcsolatok, ami olyan elsősorban városokra és településekre utal, melyek látogatásokat és programokat szerveznek egy másik ország hasonló városával egy testvérvárosi megállapodás formális keretein belül (Cambridge Dictionary, 2021).

A testvérváros koncepció elsőként a II. világháború végén jelent meg, amikor hasonló tapasztalatokat megélt városok teremtettek kapcsolatot egymással. Ilyen volt az ellenséges bombázások sújtotta Coventry és Sztálingrád. Később több település páros alakult ki, hasonló érdeklődés, adottságok, fókuszpontok alapján – például egyetemi városok között. A testvérvárosi relációk alakítása a polgári diplomácia egy formájává vált, hiszen a városok lakói tevékenységük révén aktív részesei lehetnek két város és ezáltal két ország között a kapcsolat alakításának. Így a személyes ismertségek, amelyek az egymáshoz kapcsolódó városok, régiók és országok lakosai között jönnek létre és kerülnek formalizálásra, hozzájárulnak egymás kultúrájának jobb megismeréséhez, megértéséhez és végső soron a békés együttéléshez, csökkentve a jövőbeli konfliktusok esélyét. Jellemző az írásban való egyezség aláírása a két település között, amely határozatlan ideig tart, projekteken átnyúló együttműködést segít elő különféle területeken, mint a kereskedelem vagy a tudomány, művészet (Cremer, Bruin, & Dupuis, 2003).

Általában valamely közös jellemző, fizikai közelség, nagy együttműködési potenciál és mindkét oldalról való elkötelezettség alapján kerülnek kiválasztásra a partnerek és ez alapján működhet optimálisan a kapcsolat. A bizalom kiépítése, a kooperációs szférák megtalálása természetesen időt vesz igénybe, ám a hosszú távú előnyök szerteágazók lehetnek.

Elsősorban a kulturális cserét ösztönzi és a közösségek új tapasztalatokra tesznek szert, tanulnak partnereiktől. Ez egy toleránsabb és kooperatívabb kultúrát teremt világszerte.

A testvérvárosok konkrét gazdasági előnyökkel is járhatnak, hiszen a személyes kapcsolatok által bizalom épül ki az emberek között, így üzlet is létrejön. Például befektetés valósulhat meg a városban, ezen kivitelezőként tevékenykedhetnek a helyi vállalatok, de akár a testvérvárosban is elnyerhetnek nagy összegű megbízást (Adwar, 2014).

A kutatási és oktatási együttműködést is ösztönözheti iskolák, egyetemek között. Egy új perspektíva a kutatási területen különösen hasznosnak bizonyulhat, a világ különböző

pontjairól származó kutatók új tudással járulhatnak hozzá egy közös projekt sikeréhez. A diákok számára a külföldi utazási, tanulási, kikapcsolódási és kapcsolatépítési lehetőség elérhetőbbé válik. A megszerzett tapasztalat, egy más világlátás megértése a közösségnek is értéket teremt, amelybe utazásaik után visszatérnek a fiatalok. Fiatal korban ez különösen meghatározó élményt jelent, egy kötődés alakul ki a fogadó város felé, így könnyebbé téve a kapcsolat továbbvitelét, ápolását.

A város imázsa és vonzereje is növekedhet, a turisztika és a helyi turisztikai szolgáltatók számára fellendülést jelentve. A városról kialakult pozitív kép kedvezően hathat a kereskedelemre is és hosszabb távon mindenképpen fontos tényező gazdasági, diplomáciai szempontból is (True Education Partnerships, 2021).

Egy testvérvárosi kapcsolat kialakulása egy formális lépés egy korábbi, baráti kapcsolat hivatalossá emelése érdekében. Így súlyt kapva, komolyabbá válik az együttműködés, hivatalos vizitek, közös projektek valósulnak meg. Általában korábbról meglévő felsővezetői, polgármesteri kapcsolat, kereskedelmi viszony, történelmi vagy földrajzi közelség lehet az alapja egy közeledésnek.

3. Szentgotthárd jelenlegi külkapcsolatai

Szentgotthárdnak jelenleg nyolc testvérvárossal büszkélkedhet, amely méretéhez képest egy viszonylag kiterjedt külkapcsolati hálót jelez. Delle (Franciaország), Petrilla (Románia - Erdély), Dilovasi (Törökország), Tarvisio (Olaszország), **Walldürn** (Németország), **Izola** (Szlovénia), **Lendva** (Szlovénia) és **Szépvíz** (Románia). Ez utóbbi négy településsel a legaktívabb a kapcsolat (Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal, 2021), rendszeresen a kölcsönös látogatások, amelyek leginkább hivatalos delegációkra terjednek ki, ám a civil csoportok utazása, szereplése is viszonylag gyakori. Gyakran közös programok kerülnek megrendezésre mindkét fél résztvevőinek képviselőivel, különféle területeken, amelyet az alábbi néhány példa illusztrál. Mivel Szentgotthárd Ausztriával és Szlovéniával szomszédos település, határon átnyúló együttműködések is megvalósulnak, nem kizárólag testvérvárosok bevonásával.

1. Zene

A Rábavölgyi Ifjúsági Vonószekerek több, mint 30 éve áll fenn, melynek tagjai magyar és osztrák zenészek egyaránt. A zene olyan univerzális kommunikációs platformot teremt és művészi értéket hoz létre, amely alapja lehet további sikeres kooperációnak más partnerekkel is.

2. Képzőművészet

A Nemzetközi Művésztelep majdnem két évtizede kerül megrendezésre Szentgotthárdon a Magyarországi Szlovének Szövetsége és a Lendvai Galéria-Múzeum szervezésében, európai művészek részvételével. Az eseményt Szentgotthárd város is finanszírozási támogatásban részesítette már a múltban, mely a programok, eszközbeszerzések egy részének biztosított fedezetet (Szentgotthárd Város, 2021).

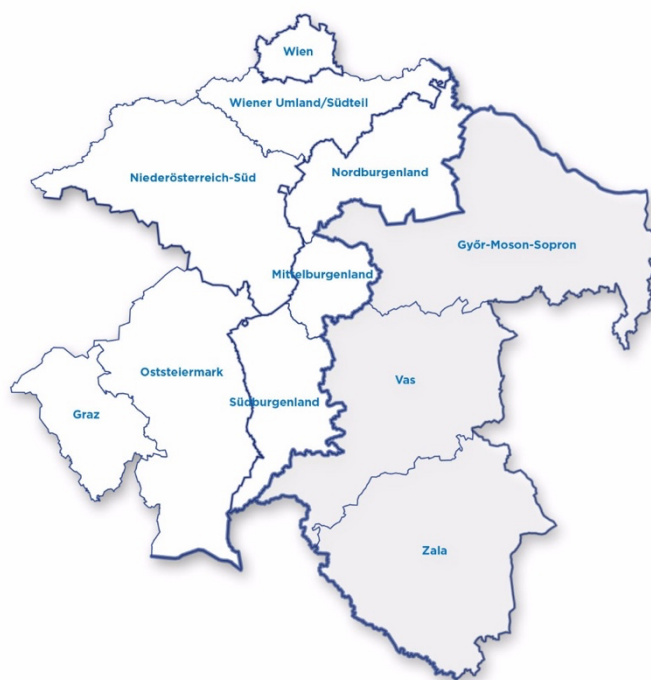
3. Rendezvények

A Szentgotthárdi Történelmi Napokra általában meghívást kapnak egyes testvérvárosok, akik delegációt küldenek az eseményre és akár művészeti csoportokkal járulnak hozzá az esemény fényének növeléséhez. 2019-ben Franciaországból, Walldürn francia testvérvárosából, Montereau-ból érkeztek látogatóba, ami a barátság elmélyülését segíti.

4. Közös projektek, Európai Unió projektjei

Magyar-szlovén együttműködésben megalakult a MURABA Európa Térségi Társulás, melynek tagjai Szentgotthárd Város Önkormányzata, Lendva Község Önkormányzata, az Országos Szlovén Önkormányzat és a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség. Cél a régiót érintő kihívásokra közös megoldás találása, a régió fejlesztése és kooperáció erősítése. Európai és nemzeti források is hozzájárulnak a szervezet munkájához és a számos projekthez. Ezek egyaránt érintik a környezetvédelem, fiatalok, oktatás és az infrastruktúrafejlesztés kérdéseit (MURABA ETT, 2021).

Emellett EU-s támogatással valósul meg az Interreg V-A Ausztria-Magyarország Program, ami az osztrák-magyar határ menti térség (elsősorban gazdasági, idegenforgalmi és kulturális) fejlesztését és a versenyképesség növelését célozza (Interreg VA Ausztria-Magyarország Együttműködési Program, 2021). A projektek osztrák és magyar partnerek együttműködése által valósulnak meg az alábbi régiókon belül és kerülnek támogatásra.

Az interregionális együttműködés résztvevői

Forrás: (Interreg Austria-Hungary 2014-2020, 2021)

5. Oktatás, fiatalok

A fiatalok is szerves részei a külkapcsolatoknak, ezért magyar-szlovén vonalon tevékenykedik a Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezet. Illetve, a Szlovén-Magyar Fórum egy kiváló platform, ami rengeteg közös témát érint, mint környezetvédelem, idősödő társadalom és mobilitás és oktatás, valamint a kisebbségek kérdéseit is taglalja. 2018-ban a Fórum eredményeként létrejött egy három oldalú fejlesztési megállapodás Ausztria, Szlovénia és Magyarország között, amely jelentős siker (CESCI, 2021).

4. Külkapcsolati súlypontok

A kutatás keretén belül interjút készítettem a szentgotthárdi külkapcsolatok fejlesztéséért felelős ügyintézővel, mely beszélgetés megerősítette a kapcsolati súlypontokat: Walldürn, Lendva és Szépvíz településekkel alakult ki különösen aktív együttműködés.

Ennek egyik oka arra vezethető vissza, hogy leginkább akkor működőképes egy testvérvárosi együttműködés, ha a két, valamilyen szempontból hasonló helyről van szó. Ez jelenheti a közös történelmet, mint az erdélyi Szépvíz esetén, hasonló gazdasági, ipari berendezkedést, mit Walldürn esetében vagy éppen földrajzi közelséget és korábbi baráti kapcsolatot, művészeti együttműködést, ahogy ez Lendvát tekintve megfigyelhető.

Természetesen egy kapcsolat szorossága nagyban függ attól, hogy a résztvevő felek mennyire ápolják és veszik komolyan azt. Erre hagyományosan a kölcsönös látogatások jelentenek egy jó megoldást, ahol általában a küldöttség tagjai jobban megismerkednek partnerük képviselőit és a régiót. Az itt kialakult bizalom, személyes kapcsolat és barátság az, ami megeremti az alapot a későbbiekben a közös projektek, vállalkozások létrehozásához.

Walldürn

A várossal 16 éve, 2005 óta működik harmonikus kapcsolat és vezetői szinten is nagyon szívélyes, baráti a kapcsolat. Szentgotthárd város delegációja és kulturális csoportjai rendszeres résztvevői a Blumen und Lichterfest (virág és fényfesztivál) rendezvénynek és még a pandémia alatt is aktív maradt a kapcsolat egy videóhíváson folytatott borkóstoló keretében.

A jövőt tekintve, Walldürn képviselőjével és polgármesterével folytatott interjú alapján kifejezett igény volt arra a város részéről, hogy a kapcsolatok a hivatalos kereteken túllépjenek és barátságok, személyes ismeretségek alakuljanak ki. A város vezetése ezt elsősorban a különféle sportsapatokon és művészeti csoportokon keresztül lát erre lehetőséget. Például, a szentgotthárdi kézilabdacsapat tagjai walldürni látogatásuk alatt családnál szállhatnak meg, így facilitálva az ismerkedést. Korábban egy közös sportrendezvény megszervezésére is volt kísérlet (mindkét város kiemelkedő kézilabdacsapattal rendelkezik), így lehet, hogy érdemes a későbbiekre vonatkozóan egy közös torna megszervezését is fontolóra venni.

Az úgynevezett gemeinschaftliche Austausch (közösségi csere), vagyis a személyes ismertségek ösztönzésében Walldürn elsősorban a gyerekekben, fiatalokban és a nyugdíjasokban rejlő potenciált emelte ki, ugyanis nekik van idejük csereprogramokon és kirándulásokon résztvenni. A város iskoláinak működő cserekapcsolata van angol iskolákkal, illetve nyelvi csere programot valósít meg francia partnerekkel. Ezekben a programokban a nyelvtanulás lényeges pont mindkét fél részéről. Tehát a német diákok Franciaországban francia, míg a francia tanulók Németországban német nyelvet tanulnak. Magyarország esetében ennek akadálya, hogy nem lehetne kétoldalú a kapcsolat, hiszen Walldürn-ben nincs kultúrája a magyar nyelv oktatásának, így ebből a szempontból a német cserediákok nem gazdagodnának. Ám az iskolák közötti együttműködés alternatív formája gyümölcsöző lehet.

A fiatalok együttműködésére a zeneiskolák közötti együttműködés kiváló lehetőséget teremt, hiszen a zene egy univerzális nyelv. Természetesen a gyakorlatban, mint közös próbák esetén szintén felmerülhetnek nyelvi akadályok, például a karmester utasításainak értelmezésében, ám ez egyszerűen orvosolható néhány szakszó elsajátításával. Egy folyamatos zeneiskolák közötti kooperáció tanulságos lehet mindkét fél számára és új művészi értékkel gazdagítaná a közösséget, a résztvevőket pedig érdekes élményekkel, egy más gondolkodás megismerésére buzdítva. Tehát a művészetnek, pontosabban a zenének érdemes nagyobb hangsúlyt adni a jövőben a kapcsolatok erősítésére, a releváns szereplőket – zenetanárok, zenekarok – aktívan bevonva a folyamatba.

Gazdasági síkon is volt kísérlet korábban közös projektre, ahol regionális termékek kerültek árusításra, ám ez csak egyszeri alkalom volt, utánkövetés nélkül. A beszélgetés alapján úgy gondolom, hogy Walldürn részéről megvan a nyitottság a kooperáció különféle formáinak megvalósítására, de a vezetés örülne egy folyamatosabb és személyesebb relációnak. Tehát, kevésbé csak egy-egy, egymástól független projekt megvalósítása lenne a cél, hanem egy folyamatosabb, évről évre ismétlődő program megvalósítása. Ez Szentgotthárd céljainak is megfelel, hiszen a vezetés törekszik a kapcsolatok mélyítése és egy hasonló elköteleződés, a kapcsolat hivatalos szinten túlra kiterjesztése sorosabbá fűzi a köteléket. Így, a távolság és a nyelv problémáinak áthidalásával, de mindenképpen érdemes egy hosszabb távú közös program kialakításának terveit megfontolni.

Lendva

Bár Lendva és Szentgotthárd 2016-ban írta alá a testvérvárosi szerződést, a két város kapcsolata korábban is élő volt. Például közös sítábort szerveztek az iskolák, művészeti csoportok, kórusok látogatásai valósultak meg és Szentgotthárdon a Hotel Lipa adott otthont a Nemzetközi Művésztelepnek (Szentgotthárd.hu, 2021).

A Muravidék és Rábavidék települései hasonló helyzetben vannak közelségükből adódóan, és a közös munka a korábban említett MURABA ETT által is valósul meg. Az ifjúságügy területén pedig létrejött a Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezet, melynek célja a muravidéken élő magyar ifjúság összefogása, hagyomány őrzés, kultúra átadása és ápolása. A szervezet elnökével folytatott interjú alapján a kezdeményezés már jóval korábban élt és elsőként a Muravidéki Magyar Ifjúsági Tanács megvalósítása volt tervben, ami végül nem lett sikeres. Ám sok közös pont volt, sok hasonló probléma, amellyel a régió fiataljai közösen tudnak foglalkozni és megoldást találni. Így alakult át az eredeti szervezet a mai formájára, amely jelenleg több szlovén közigazgatási egységet átívelően tevékenykedik és valósít meg projekteket oktatás, délutáni programok (koncert, standup), játékonyság, sport és kultúra terén. A tagszám 150 felettire tehető és a vezetés teret ad mind a döntéshozásban, mind a részvételben a fiataloknak, akik a szervezet középpontjában állnak. A közös problémák, amelyek a régióban élő fiatalokra jellemzőek érintik az otthonról való elköltözés nehézségeit a lakások hiánya miatt vagy éppen a perifériaterület lévén megjelenik a két országra jellemző centralizáció hátránya, hiszen a támogatások nem feltétlenül jutnak el a határvidékekre és a döntéshozók is kevésbé látnak rá a területre, így kevésbé tuják a helyi igényeket becsatornázni a döntéshozatalba.

A közös megoldáskeresés és közeledés céljával indult el egy beszélgetés az Ifjúsági Tanács keretében, egyelőre informális keretek között. Fontos kitűzése, hogy előbb-utóbb a döntéshozók is bekapcsolódjanak a beszélgetésbe, a fórum tematikája feljűk is kommunikálva legyen, ami által a valós igényekre alapozva érhető el változás. A kezdeményezés egy fontos pont lehet a határ két oldalán elő fiatalok megismerkedésében, amit akár iskolák közötti együttműködéssel is érdemes követni, ami nagyobb teret biztosít a találkozásnak a mindennapok folyamán, nem csak egy eseményhez kapcsolódóan. A fiatalok fontos szerepet játszanak Szentgotthárd és a régió jövőjében, fejlesztésében, ezért érdemes már korán hangsúlyt fektetni egymás megismerésére. Ez vezethet a közös érdekképviselethez, aminek

mindenképpen nagyobb súlya van, mintha csak egy fél érdekeltsége lenne közvetítve a vezetés felé.

5. A kapcsolatok jövője

Miután áttekintettük a testvérvárosok és általánosságban a város külkapcsolatainak jelentőségét, illetve felmértük Szentgotthárd kapcsolatainak hálóját, súlypontjait, felmerülhet a kérdés: hogyan tovább?

Fontos elismerni az eddigi sikereket, amelyekben a város bővelkedik. Nyolc testvérváros közül 3-4 kiemelt jelentőségű településsel kimondottan jó és aktív a viszony. A határmenti települések is együttműködő hozzáállást tanúsítanak, melyet a közös projektek is alátámasztanak. Az Európai Unió támogatja az országok közeledését, így EU-s interreg projektek is megvalósulnak a mai napig. A diplomáciai együttműködés mellett ez jótékonyan hat a gazdaságra, turizmusra, ami a régió közös fejlődését hozza magával. Tehát kijelenthető, hogy a hármashatár mentén fekvő Szentgotthárd számára elengedhetetlen a szomszéd országokkal való jó kapcsolat ápolása és további előnyöket hoznak a baráti, testvérvárosi együttműködések. Városunkban elsősorban a kulturális, művészeti érték teremtése és eszmecsere a jellemző a külkapcsolatokra.

Ám személyes barátságok építésére kevesebb célzott program valósult meg. Ez kritikus fontosságú lenne azonban, hiszen így tudnak a polgárok, elsősorban a fiatalok megismerkedni és bizalmat építeni. Egymás megértése, gondolkodásának értelmezése és a bizalom az építőkövei a jó kapcsolatoknak, ami gazdasági, kulturális, társadalmi előnyöket hoz. Fontos hangsúlyozni, hogy ez sok esetben indirekt és kevésbé számokban mérhető módon történik.

Én a fiatalok közötti, határokon átnyúló együttműködést tartom jelenleg hiányosnak és javaslom ennek javítását. A következőkben egy lehetséges alternatívát vázolok fel erre, ahol a cserekapcsolatokon és más kultúrák megértésén (cultural immersion) van a fókusz.

6. Javaslát fiatalok bevonására a partnerkapcsolatok erősítésében

Többször említésre került, hogy a fiataloknak kiemelkedő szerepük van a partnerkapcsolatok formálásában, hiszen ők lesznek a jövő döntéshozói, akik döntéseire fiatalkor tapasztalataik hatással lesznek. Ha egy élő, aktív kapcsolati rendszert tapasztalnak meg most, nagyobb eséllyel lesz prioritásaik között a jövőben ezek ápolása.

Emellett más kultúrák és gondolkodásmódok ismerete hatalmas előnyt jelent az egyének és a közösségek számára egyaránt. A problémamegoldó képesség fejlődik, a fiatalok hamarabb önállóvá válnak és képesek lesznek több perspektívából szemlélni az általuk megélt eseményeket, ezáltal jobb döntéseket hozni.

Az interkulturális csere megvalósításához javaslom, hogy a szentgotthárdi iskolák vegyenek részt Erasmus + programban baráti és testvérvárosokkal partnerként. Az Európai Unió program célja a résztvevő felek szakmai és személyes fejlesztése oktatáson, képzésen és sporton keresztül. Ezáltal hozzájárulva a fenntartható növekedéshez, munkahelyteremtéshez, társadalmi kohézióhoz, a polgárokat aktivizálva (European Commission, 2021).

A program prioritásai közé tartozik a következő értékek képviselése és megvalósítása az Erasmus + programokon keresztül (European Commission, 2021).

- Sokszínűség és befogadás az oktatás, képzés és sport minden területén
- Környezetvédelem
- Digitális készségek fejlesztése a digitális transzformáció támogatására
- Polgári részvétel és aktivitás a közös értékek mentén
- A középiskolai oktatásra specifikus prioritás: határokon átnyúló együttműködés, hosszútávú partnerkapcsolatok különböző országokban lévő iskolák között, külföldi tanulmányutak szervezése

Úgy gondolom, hogy Szentgotthárd külkapcsolati céljait megfelelően egészíti ki az Erasmus+ program a középiskolákban és egy újabb réteggel – a fiatalok bevonásával – gazdagítja a jelenlegi prioritásokat. Ezt a későbbiekben egyéb szervezetek közötti kooperációval lehet kiegészíteni, ám elsőként javaslom a koncentrációt a középiskolai csereprogramokra, tanulmányutakra.

A konkrét első projekt koncepciójának kialakításához inspirációként szolgál az [Erasmus+ Project Results Platform](#) (European Commission, 2021), ahol korábban megvalósult projektek leírásai találhatóak. Érdekes a programot egy olyan partnerintézménnyel kezdeni, amellyel korábban már volt közös program és a távolság is viszonylag kicsi. Egy lendvai iskola ebből a szempontból tökéletes első választás. Nyilvánvalóan olyan intézményt érdemes választani, ahol az oktatás nyelve szlovén, így a szentgotthárdi hallgatók nyelvtudása is fejlődik és nagyrészt helyi iskolatársakkal lesznek körülvéve. Szlovén nyelven Szentgotthárdon viszonylag sokan tanulnak, akár rokonok által is, így biztosan lennének érdeklődő diákok. Ám figyelembe kell venni, hogy a szlovén állam is nyújt utazási lehetőségeket szlovéntanulóknak, így azokon a területeken nem érdemes egy újabb projektet létrehozni, ahol ilyen már létezik, inkább egy hiánypótló együttműködést kell kialakítani, értékteremtő, oktató funkcióval.

Következő lépésben javaslok egy osztrák vagy német partner bevonását, hiszen városunkban sok a németül tanuló, így érdemes a nyelvtudást, kulturális tudást is egy csereprogrammal vagy tanulmányúttal támogatni. Walldürn megfelelő helyszín lehet a kirándulás, oktatóprogram szempontjából. Később ez akár más országokra is kiterjeszthető, de a nyelvtudás és oktatás kritikus fontosságú.

Az Erasmus+ programokra intézmények, szervezetek jelentkezhetnek és kiválasztás esetén pénzügyi támogatásban részesülnek a program megvalósítására. Ez egy kiváló lehetőség a források bevonására és a külkapcsolati kerethez indirekt módon való hozzájárulásra, ám a szervezet részéről mindenképpen szükséges egy személy, aki a programmal kapcsolatos adminisztratív feladatokat végzi. Első lépésként fontos a szervezet regisztrálása egy online felületre, majd a meghirdetett lehetőségekre lehet pályázatot leadni intézményi szinten (European Commission, 2021).

Más szempontok alapján kiemelten fontos az erdélyi magyarokkal való kapcsolattartás, amelyben jelenleg Szépvíz településnek van nagy szerepe. Bár középiskolában a tanulók hallanak a határon túli magyarok lakta területekről, sokszor nem köti őket semmiféle kapcsolat külhoni társaikhoz. A történelem közelebb hozása, megértése érdekében érdemes a Erdélybe vagy egyéb szomszédos országba látogatni, tanulmányutat szervezni és helyiekkel megismertetni a fiatalokat. A finanszírozáshoz akár Erasmus+ program vagy a Bethlen Gábor Alapítvány a Határtalanul Programmal nagyban hozzájárulhat (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., 2021).

7. Összegzés

Szentgotthárd kiváló külkapcsolatokkal rendelkező település, amely egyrészt földrajzi helyzetéből adódik, a szlovén-osztrák-magyar határon fekvő településként. Másrészt viszont céltudatos munka eredménye a kiterjedt kapcsolati háló, hiszen több aktív testvérvárossal tartja folyamatosan a kapcsolatot. Ezek ápolása és mélyítése a város érdeke, hiszen kulturális, társadalmi és gazdasági értéket teremt a lakók számára. Az együttműködést javasolt kiterjeszteni a hivatalos kereteken túlmutatóan, civil csoportok, sportcsapatok, zenekarok intenzívebb bevonásával és hosszú távú programok megvalósítására törekedve. Különösen javasolt a fiatalok aktivizálása a nemzetközi kapcsolatok terén csereprogramok és tanulmányi kirándulások megvalósításával. Ebben állami és Európai Unió források is támogathatják a Szentgotthárd törekvéseit, így viszonylag alacsony költségekkel hozható létre egy olyan hosszútávú beruházás, amely számos pozitív eredmény forrása lehet a jövőben; további kulturális, gazdasági fellendüléshez vezetve. A tehetséges fiatalok támogatása és számukra lehetőség biztosítása kifizetődő és a város fejlődését szolgálja, megtartó erővel bír. A fokozatosan történő kapcsolatépítéssel és türelemmel hosszútávon számos előny érhető el Szentgotthárd számára.

Irodalomjegyzék

1. Cambridge Dictionary. (2021, 12 30). *Cambridge Dictionary*. Retrieved from sister city: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/sister-city>
2. Cremer, R. D., Bruin, A. D., & Dupuis, A. (2003). International Sister-Cities Bridging the Global-Local Divide. *American Journal of Economics and Sociology*, 377-401. Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/1536-7150.00066>
3. Adwar, C. (2014, 08 08). *Business Insider*. Retrieved from Why Sister Cities Matter More Than You Think : <https://www.businessinsider.com/why-sister-cities-matter-more-than-you-think-2014-5>
4. True Education Partnerships. (2021, 12 30). *True Education Partnerships*. Retrieved from What is a sister city partnership?: <https://www.trueeducationpartnerships.com/culture/what-is-a-sister-city-partnership/>
5. Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal. (2021, 12 29). *2019. február 27-i testületi ülés előterjesztései*. Retrieved from Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal honlapja: http://hivatal.szentgotthard.hu/content/onkormanyzat_fajlok/2019-februar-27-i-testuleti-ules-eloterjesztesei-49904.pdf
6. Szentgotthárd Város. (2021, 12 30). *Szentgotthárd*. Retrieved from Nemzetközi Művésztelep : <https://szentgotthard.hu/hu/kultura/nemzetkozi-muvesztelep.html>
7. MURABA ETT. (2021, 12 30). *MURABA ETT*. Retrieved from Szervezet – MURABA ETT: <https://muraba.hu/hu/szervezet/a-muraba-ett/>
8. Interreg VA Ausztria-Magyarország Együttműködési Program. (2021, 12 30). *Interreg VA Ausztria-Magyarország Együttműködési Program*. Retrieved from A programról röviden : <https://www.interreg-athu.eu/hu/a-programrol/>
9. CESCO. (2021, 12 30). *CESCO*. Retrieved from 4. Szlovén-Magyar Fórum : <https://budapest.cesci-net.eu/4-szloven-magyar-forum/>
10. Szentgotthárd.hu. (2021, 12 31). *Szentgotthárd.hu*. Retrieved from Szentgotthárd új testvérvárosa Lendva : <https://szentgotthard.hu/hu/kiemelt-hirek/szentgotthard-uj-testvervarosa-lendva.html>
11. Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (2021, 12 20). *Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.* Retrieved from Határtalanul Program : <https://bgazrt.hu/tamogatások/hatartalanul/>
12. European Commission. (2021, 12 31). *Erasmus+*. Retrieved from Erasmus+ Project Results Platform: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/>
13. European Commission. (2021, 12 30). *Erasmus+*. Retrieved from Who can participate in the Erasmus+ Programme? : <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-a/priorities-of-the-erasmus-programme/participate>
14. European Commission. (2021, 12 31). *Erasmus+*. Retrieved from What are the objectives and important features of the Erasmus+ Programme? : <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-a/priorities-of-the-erasmus-programme/objectives-features>
15. European Commission. (2021, 12 31). *Erasmus+ and European Solidarity Corps*. Retrieved from Welcome to Erasmus+ and European Solidarity Corps page! : <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/>